

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 1

Šolski esej

Ponedeljek, 5. maj 2003 / 150 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Izpitni poli je priloženo izhodiščno besedilo za interpretativni esej. Kandidat dobi tudi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

MATURITETNI PREIZKUS

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

V tej izpitni poli so navodila za razpravljalni in interpretativni esej. Izberite samo en esej. Pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom v izpitno polo. **Pišite razločno.** Pisanje s samimi velikimi črkami (verzalkami) ni dovoljeno (odbitne točke). Nečitljivi eseji bodo ocenjeni z nič točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "X".

Razpravljalni esej	Interpretativni esej

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani.

RAZPRAVLJALNI ESEJ

**ALI SE NE BI DAL DROBEN ZLOČIN POPRAVITI S TISOČI DOBRIH DEL
(NOTRANJE DILEME RASKOLNIKOVA)**

Rodion Romanovič Raskolnikov je ena izmed zanimivejših literarnih oseb v svetovni književnosti, je naslednik Shakespearovih razdvojenih dramskih likov in prednik mnogih modernističnih literarnih oseb. Kako bi predstavili njegovo telesno in duhovno podobo? Bi znali razložiti pobude, iz katerih zraste v njegovi duševnosti misel o zločinu, in zunanje dogodke, ki utrjujejo v njem prepričanje, da je njegova odločitev pravilna? Kdaj se po vašem mnenju začne kazen Raskolnikova? Kakšna je? Kako bi, ob upoštevanju celotnega romana, komentirali misel, zapisano v naslovu eseja?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega od 700 do 1000 besed.

INTERPRETATIVNI ESEJ

Vladimir Bartol: Alamut (odlomek)

Vladimir Bartol: Alamut. Ljubljana: Založba Sanje, 2001. 238–239.

Hasanovi govori so podlaga nihilističnega miselnega zaledja v *Alamutu*. Prilagojeni so vednosti poslušalcev, ki jih Hasan vključi v svoj peklenski načrt. Razložite, kakšno vlogo podeli Hasan deklicam v svojem nagovoru v odlomku in kaj jim prikrije? Razložite tudi podobo Hasana, ki ste si jo ustvarili iz njegovega nagovora deklicam ter dialoga z Mirjam. Ali je besedna zveza »izmailski satan«, s katero je Hasana poimenoval véliki vezir, upravičena tudi v tem odlomku? Izmislite si in zapišite še svoje poimenovanje zanj ter ga utemeljite s poznanjem Hasanovega mišljenja in delovanja v celotnem romanu. Kako vrednotite pojmovanje ljubezni v tem odlomku – primerjajte ga s svojim razumevanjem prave ljubezni. Skušajte zgoščeno povzeti zgodbo Mirjam in Ibn Tahirja od tega odlomka do konca romana.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega od 700 do 1000 besed.

